

[Gudme.]

ny i dag, om erstatning for atomskader, fortsatte behandlingen i retsudvalget.

Når vi nu genoptager andenbehandlingen af forslag 50 B, er forholdet det, at dette forslag kommer alene tilbage til folketinget i denne samling, medens derimod forslag 50 A formentlig først vil blive gennemført i efteråret og, så vidt jeg har forstået, i sammenhæng med mere almindelige energipolitiske overvejelser.

Jeg vil gerne på hele udvalgets vegne med et par ord begrunde, hvorfor forslag 50 B bliver gennemført med det samme. Det er et enigt udvalg, der nu ønsker dette forslag gennemført inden sommerferien, og den væsentligste begrundelse herfor er, at de risici, som atomkraftværker kan påføre, vil kunne blive aktuelle i Danmark omkring nytår. I Sverige har man bygningen af Barsebäckværket i fuld gang, og man kan regne med, at indladningen af det farlige stof vil finde sted omkring nytår; det vil altså sige, at hvis der er nogen fare — og det er der i hvert fald teoretisk — vil den være til stede også på dansk område fra omkring nytår 1975.

På denne baggrund har vi i retsudvalget fundet, at det ville være betænkeligt at vente med dette forslag til efteråret, på samme måde som man gør med den øvrige del af det oprindelige lovforslag, og derfor har vi ment, det burde gennemføres nu, for ventede vi til efteråret, havde man ikke fuld sikkerhed for, at vi havde en færdig vedtaget lov pr. nytår 1975, hvor Barsebäck træder i kraft. Det er begrundelsen.

Men jeg vil samtidig gerne tilføje, at hele retsudvalget ønsker at understrege, at i og med at man vedtager en lov om erstatning for atomskader, træffer man ingen beslutning om, hvordan der skal forholdes med anlæg af atomværker i Danmark. Det er et forhold, der henhører under det andet lovforslag, nr. 50 A, om godkendelse af atomanlæg, og der er intet foregrebet ved, at man nu her giver erstatningsreglerne. Den diskussion herom, som vi havde i rigt mål ved det samlede forslags første behandling, må nu gå videre, og ved at vedtage det lovforslag, der her er tale om, er intet foregrebet.

Jeg kan i den forbindelse tilføje, at udvalget indstiller dette lovforslag til vedtagelse uændret, og det skyldes først og fremmest,

at der er tale om en konventionstekst, altså en international aftale. Vi kunne måske nok med hensyn til detaljer have overvejet, om det kunne have været skrevet anderledes, men vi har ment, at det var rigtigt at vedtage det sådan, som konventionen er indgået.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse her ved anden og i overmorgen ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-43 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, aftaleloven m. v. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 156) findes i tidenden sp. 6773, udvalgets betænkning i tillæg B sp. 683).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Hanne Reintoft* (DKP), *Fuglsang* (DKP), *Kaj Hansen* (DKP), *Knud Jespersen* (DKP), *Freddy Madsen* (DKP) og *Ib Nørlund* (DKP):

Til § 5.

1) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

„01. I § 144 indsættes som nyt stk. 5:

„Stk. 5. Enhver judiciel myndighed undrages Det danske Advokatsamfund og dets organer.

Påtale af advokatens pligtstridige forhold henlægges til statsadvokaturen for særlig

økonomisk kriminalitet, og sagerne påkendes af de ordinære domstole.““

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

„102. I § 723 indsættes som nyt stk. 3:

„Stk. 3. Såfremt statsadvokaten beslutter undladelse af offentlig påtale i nogen straffesag, skal det stå enhver myndig borger, der anser sig krænkede ved den pågældende handling, frit for i den borgerlige retsplejes former at påtale gerningen med påstand om straf.““

Bemærkninger.

Den „bagmandsvirksomhed“, der angiveligt skal rammes ved det af regeringen fremsatte lovforslag, adskiller sig ikke principielt fra tolereret forretningsvirksomhed. Denne er så rigt varieret, så forandrende sig efter tid, sted og øjeblikkelige forudsætninger, der er under stadig udvikling og forandring, at det må anses for umuligt at komme den til livs gennem en snæver definition af de i betragtning kommende handlingstyper.

Ethvert forsøg herpå og således også regeringsforslaget vil komme til kort over for forretningslivets tilpasningsevne og vil blot tvinge til effektivisering og forfinelse af dets metoder, der med lethed vil umuliggøre retsforfølgning af den asociale økonomiske virksomhed. Hvad der er afgørende for, at den oprettede statsadvokatur for særlig økonomisk kriminalitet kan få effekt, er to væsentligheder:

- 1) at der stilles en generelt udformet straffelovsbestemmelse til dens rådighed, og
- 2) at det i retsplejelovens § 723 forankrede opportunitetsprincip, der uundgåeligt kompromitterer strafferetsplejen, forlades.

Straffelovrådets betænkelighed ved en lovregel, der ikke indeholder en højere grad af præcision i beskrivelse af straffbare handlingstyper end den, der ligger i den foreslåede formulering af tilføjelse til straffelovens § 279, kan afvises. Der findes i dansk straffelovgivning talrige handlingsbeskrivelser, der ikke er og ikke kan være på en gang udtømmende og samtidig snævre, entydige og præcise. Således er den nuværende for-

mulering af straffelovens § 279 så omfattende, at størstedelen af al kapitalistisk forretningsvirksomhed omfattes af den.

Afgrænsningen mellem legal handel og strafbart bedrageri drages ikke af straffelovens § 279, men af anklagemyndighedens praktisering af det i retsplejelovens § 723 nedlagte opportunitetsprincip.

Dette princip, der placerer strafferetsplejens tyngdepunkt i anklagemyndigheden og ikke hos domstolene, er snarere end mangelen på dertil sigtende straffelovsbestemmelser årsagen til, at den asociale økonomiske virksomhed ikke kan bekæmpes ved kriminalisering.

Et bureaukratisk opportunitetsprincip, der bygger på tillid til personer og ikke på åben og offentlig kontrol, er dømt til korrumpation.

Det er nødvendigt, hvis straffelovens bestemmelser om økonomisk kriminalitet skal få effekt, at bryde med den nuværende vilkårlighed, og derfor foreslås den formulerede tilføjelse til retsplejelovens § 723, der indfører en subsidiær privat påtalebeføjelse.

Forslagsstillerne opfatter de af regeringen foreslåede ændringer af borgerlig straffelov, aftalelov, tinglysninger m.v. som tiltrædelige, men utilstrækkelige og stiller derfor de ovennævnte ændringsforslag.

Da lovforslaget imidlertid ifølge betænkningen af et flertal er foreslået delt, således at ændringsforslagene til borgerlig straffelov og aftaleloven på ny henvises til behandling i retsudvalget, vil forslagsstillerne senere fremsætte ændringsforslag til disse love i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Hvis ændringsforslagene bliver vedtaget, vil der ved lovforslagets 3. behandling blive stillet de nødvendige ændringsforslag, indeholdende de fornødne konsekvensændringer.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ejler Koch (S):

Det var et meget omfattende lovforslag, justitsministeren kom med den 16. maj, og det har desværre ikke været muligt i retsudvalget at komme til vejs ende med de mange komplicerede problemer. Derfor

[Ejler Koch.]

valgte vi at dele lovforslaget og udskød behandlingen af straffelovsændringerne, herunder spørgsmålet om en eventuel general straffebestemmelse, og bestemmelserne i aftaleloven.

Til gengæld har vi så ønsket at gennemføre de andre ændringer, ændringerne i tinglysningsloven, konkursloven og tvangsak-kordloven, og jeg kan anbefale, at man stemmer for de af flertallet under nr. 1, 3, 5 og 6 stillede ændringsforslag. Vi må så samtidig erkende, at vi hermed kun har taget et meget lille skridt på vejen til bekæmpelse af den økonomiske bagmandskriminalitet. Jeg vil gerne understrege, at vi i socialdemokratiet ønsker, at arbejdet i retsudvalget må fortsætte, således at vi straks ved begyndelsen af den nye samling kan tage disse meget komplicerede problemer op.

Uden for betænkningen er der af kommunisterne stillet 2 ændringsforslag. Det ene vedrører ændringerne af det i retsplejeloven indeholdte opportunitetsprincip i forbindelse med anklagen. Der er her tale om meget omfattende ændringer, og jeg vil finde det helt uforsvarligt at gå ind i overvejelser om ændringer af dette fundamentale princip på et så løst grundlag, som et ændringsforslag ved anden behandling må være. Jeg må derfor anbefale, at man stemmer imod de af kommunistpartiet stillede ændringsforslag, og så vil de kunne indgå i retsudvalgets videre behandling i sommerens løb, hvor vi kan overveje, om det er noget, vi skal indarbejde i de gældende regler.

Lindholt (FP):

Det er mærkeligt, at folketingets retsudvalg virkelig stadig væk vil fortsætte med at behandle denne sag. Vi har gjort utallige forestillinger efterhånden over for justitsministeren, over for regeringen, over for folketingets formand om, at denne bagmandsrapport måtte blive offentliggjort, således at befolkningen kunne vide, hvad det var, det drejede sig om.

Det vil man ikke. Man vil ikke lade befolkningen kende grundlaget for en meget vigtig og afgørende lov, en lovgivning, der nærmer sig love, man har i østeuropæiske stater, nærmest en politisk lovgivning, såle-

des at man kan straffe alle og enhver for alle mulige tænkte forseelser.

Desværre er det heller ikke lykkedes os at få justitsministeren til at meddele dem, der er omhandlet i bagmandsrapporten, at dette er tilfældet, og give dem lejlighed til at forsvare sig over for de påstande, som statsadvokat Grell har fremsat. Heller ikke det kunne lade sig gøre, og det endda til trods for at ombudsmanden har den samme indstilling som vi. Det lader ellers nok til, at man er begejstret for ombudsmanden her i folketinget, og så er det mærkeligt, at man ikke følger ham i netop så vigtigt og principielt et spørgsmål som det her. Hvornår skal dette hemmelighedskræmmeri høre op? Det er et spørgsmål til justitsministeren.

Jeg har meddelt, at jeg ikke vil medvirke ved gennemførelsen af sådanne lovforslag, om hvilke man kan sige, at grundlaget dels ikke er i orden, dels åbenbart må være af en sådan karakter, at man heller ikke tør forelægge det for befolkningen. Det kan ikke være rigtigt.

Med hensyn til de stillede ændringsforslag er det klart, at vi kan være enige med de konservative i, at spørgsmålet om tinglysningsystemet skal udgå. Der er ingen mening i at bebyrde tinglysningsvæsenet med noget, som man overhovedet ikke kan finde ud af. Tinglysningsvæsenets personale måtte jo være synsk, hvis de overhovedet skulle kunne få mistanke til et dokument. Hvad er det for noget snak? Hvad er det for en måde at lovgive på?

Vi kan derimod tiltræde kommunisternes ændringsforslag om, at selvdømmet vedrørende advokater ophæves. Det er dog en mærkelig ordning, man har, at en bestemt gruppe inden for vort samfund skal have lejlighed til at kunne dømme sine egne medlemmer. Det næste skulle så blive, at olikenslagere, bagere osv. også skulle have selvdømme, men så langt håber jeg da i hvert fald ikke man vil gå.

Vi kan altså tiltræde den første del af kommunisternes ændringsforslag, derimod ikke den sidste, fordi vi er betænkelige ved en udvidelse af adgangen til at indbringe sager for domstolene. Der skal være det, der hidtil har været betegnet som „en rettelig interesse“ i at få sager rejst. Jeg håber i hvert fald, at vi kan blive ved med at have tillid

[Lindholt.]

til anklagemyndigheden, således at sagerne om de forseelser, som begås af befolkningen, bliver rejst på behørig vis.

Vi vil ved tredje behandling stemme imod sådan noget makværk.

Gudme (RV):

Jeg føler mig ikke fristet til at forfølge diskussionen med hr. Lindholt fra første behandling af dette lovforslag; jeg synes, at hr. Lindholt efterhånden har fået rene tvangstanker på dette område. Der er ikke tale om, at man her udarbejder lovforslag på grundlag af hemmeligholdte rapporter, men der er tale om, at man udarbejder og i retsudvalget gennemdrøfter lovforslag på grundlag af en problematik, der er helt anderledes bred end bare den, der er knyttet til Grell-rapporten, som altså er blevet hr. Lindholts ømme punkt, fordi han ikke kan få den udleveret med ret til at offentliggøre den.

I øvrigt er der sket det, som vi allerede var klar over ved første behandling, at det blev nødvendigt at dele lovforslaget. Der var visse dele af det, som det var muligt at få gennemdrøftet, sådan at vi på forsvarlig måde kunne gennemføre dem nu inden sommerferien. Der var andre dele, der ikke kunne nås, tiden var for knap. Delingen er sket sådan, at de ændringsforslag, der har adresse til straffeloven og aftaleloven, nu foreslås udskilt til et særligt lovforslag, der går til fornyet behandling i retsudvalget, mens resten, det, der drejer sig om tinglysningslov, konkurslov, retsplejelov og tvangsakkordlov m. m., bliver gennemført her og nu.

Jeg vil derfor gerne sige om de kommunistiske ændringsforslag, som jeg i øvrigt ikke kan støtte, at hvis man fra fru Hanne Rein-tofts side ønsker en realitetsdrøftelse af disse forslag, der jo er nye for os, vil det nok være rigtigst, at de bliver trukket tilbage i dag. Hvis flertallet her i salen følger udvalgets indstilling, er forholdet det, at det, der drejer sig om straffelov og aftalelov, først kommer til realitetsbehandling på et senere

tidspunkt, og derfor ville jeg finde det rigtigst, om man fik lejlighed til at drøfte de kommunistiske ændringsforslag, inden vi træffer en afgørelse ved den endelige afstemning. Jeg henstiller derfor, at disse ændringsforslag, der drejer sig om straffeloven og aftaleloven, bliver trukket tilbage og stillet igen, når vi skal have en ny anden behandling her i salen på et senere tidspunkt, muligvis først i en kommende folketings-samling.

Med hensyn til det, der bliver tilbage, er det ændringerne i tinglysningsloven, der er det væsentligste. Der har været alvorlige overvejelser i retsudvalget om, hvorvidt de forøgede krav til rykningspåtegninger på pantebrev, som man nu stiller i de paragraffer i tinglysningsloven, man ønsker ændret, i virkeligheden ikke er for vidtgående og mange gange vil kunne medføre et større besvær end den gevinst, der kan opnås derved.

Hr. Hagen Hagensen har i den mindretals-udtalelse, som han har redigeret, givet udtryk for denne betænkelighed og har ikke ment, at han kunne støtte lovforslaget. Jeg har selv haft nogle af de samme betænkeligheder, men må sige, at jeg har overvundet dem, og jeg synes, at vi skal prøve på dette område, om vi ikke, selv om det kun i isole-rede og enkelte tilfælde er bagmandsvirk-somhed, man vil kunne komme til livs ved at stramme kravene til rykningspåtegnin-ger, kan opnå noget ad denne vej. Hvis det så skulle vise sig senere hen, at der bliver for store besværligheder, og at man hen ad vejen oplever, at de, der ønsker at få en ryknings-påtegning gennemført, på grund af modvil-lige kreditorer kommer til at vente i måne-der og år på det med det resultat, at de får et betydeligt økonomisk tab, så må vi over-veje, om der ikke kan gås andre veje, sådan som der også er givet udtryk for i betænkn-ingen, for at komme denne særlige kalami-tet til livs.

Derfor skal jeg på mit partis vegne trods betænkelighederne anbefale, at lovforslaget deles, og at den del, der gennemføres nu,

[Gudme.]

gennemføres således, som der er givet udtryk for det i betænkningen, og det vil sige uændret.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg kan begynde med at sige, at vi er enige i, at lovforslaget deles, således som det er sket, og jeg vil også gerne sige, at det konservative folkeparti fortsat vil være med til, som jeg gav udtryk for ved første behandling, at bekæmpe bagmandsværk, men vi ønsker det gjort med hensigtsmæssige midler.

Derfor vil jeg gerne sige om den del af lovforslaget, der er til behandling i dag, at mit parti kun kan tiltræde det med de af os sammen med andre stillede ændringsforslag, for så vidt angår tinglysningsloven. I betænkningen har vi givet begrundelsen herfor. Vi er enige i principielt at søge styrket muligheden for kontrol med, at der ikke tinglyses dokumenter, der kan være ugyldige, og at modvirke misbrug af rykningsklausuler i pantebreve, men vi finder også, at lovforslaget, som det foreligger, ikke vil være et tilstrækkeligt værn over for handlinger, der er uønskede og skadelige.

Jeg erindrer i den forbindelse om, at det er oplyst under udvalgsarbejdet, at der ikke vil være noget i vejen for, at der indeholdt i pantebrevets tekst meddeles skyldneren fuldmagt til at give rykningspåtegning. Den kan gøres uigenkaldelig, det er der heller ikke noget i vejen for, og man kan yderligere forlange pantebrevet lagt i depot, det kan også bestemmes i dets indhold. Derefter vil der være råderet fuldt og helt og altså mulighed for uanset den lovbestemmelse, der nu agtes gennemført, at komme uden om det hele, og så mener vi simpelt hen, at man kommer til at besværliggøre forholdene ved de mange fuldt ud lovlige handlinger, der foregår med rykningspåtegninger. Der findes her i landet omkring 1,8 millioner dokumenter årlig, der tinglysningsbehandles; en meget væsentlig del af disse er pantebreve, og en meget væsentlig del drejer sig også om rykningspåtegninger på pantebreve. Vi mener derfor, at det vil være urimeligt, om man indfører en regel, der kommer til at ramme så mange og kun evner at modvirke så lidt, om overhovedet noget.

Der er også forholdet med den modvillige

kreditor, der ikke vil medvirke til at meddele sådan påtegning, og jeg kan meget vel forstå de overvejelser, som hr. Gudme har gjort sig herom, selv om de altså er endt på en anden måde, end vore overvejelser er.

Om det andet punkt, der vedrører tinglysningsloven, har jeg allerede ved første behandling sagt, at vi finder det betænkeligt at skulle tillægge dommerkontorets brev og ikke selve tingbogen betydning for et dokumentets lysning, og ud fra dette mener vi, at denne bestemmelse ikke burde blive til lov. Hvis lovforslagets § 3, nr. 1, var taget ud til isoleret bedømmelse, er vi enige i, at man skal prøve som anført i denne bestemmelse at komme ugyldige dokumenter til livs.

Den anden del af det ændringsforslag, vi stiller under nr. 4, er en følgevirkning. Når vi ikke kan medvirke til nye regler om rykningspåtegning, kan vi antur ligvis heller ikke gå ind for, at de kommer til at gælde for eksisterende pantebreve.

Ud fra dette skal jeg anbefale, at man stemmer for de af mit parti sammen med et andet parti stillede ændringsforslag nr. 2 og nr. 4, og hvis de går igennem, kan vi også stemme for lovforslaget.

Vi mener ikke på indeværende tidspunkt at burde tage stilling til de af det kommunistiske parti stillede ændringsforslag, idet vi mener — og her er jeg i overensstemmelse med hr. Gudme — at de må drøftes under behandlingen af den resterende del af lovforslaget.

Poul Dam (SF):

Der er noget vist ærgerligt ved den situation, vi står i. Således som lovforslaget var blevet forelagt fra ministerens side, burde vi have nået at blive færdige med det, men der skete jo på grund af forskellige uheld det, at der gik temmelig lang tid mellem fremsættelsen og lovforslagets første behandling, og så har udvalgets flertal ikke ment, at vi kunne blive færdige med § 1 og § 2 og den dermed sammenhængende § 8.

Der er ikke andet at gøre end at foretage den deling, der er foreslået, men det er ærgerligt, og vi må håbe, at vi i den nye samling kommer i gang med det samme og får disse regler vedtaget. De er så ganske åbenbart nødvendige og rimelige. Der har været arbejdet så længe med dem og på et så godt

[Poul Dam.]

grundlag, at vi hurtigt må kunne blive færdige med dem fra retsudvalgets side i den nye samling.

Vi kan fra SF's side gå ind for flertallets ændringsforslag og for vedtagelsen af den del af lovforslaget, der nu kommer til at hedde forslag B, ved tredje behandling.

Om ændringsforslagene uden for betænkningen skal jeg sige, at de er kommet forholdsvist sent. Vi ser på dem med megen sympati, men det vil måske være rigtigst, om man overvejede at gemme disse ændringsforslag til behandling sammen med den del af lovforslaget, som kommer til at hedde lovforslag A, og som vi altså kommer til at behandle i næste samling.

Jeg skal endelig sige til hr. Lindholt, at jeg med glæde bemærkede hans tillid til anklagemyndigheden.

Hanne Reintoft (DKP):

Som vi sagde allerede ved første behandling af dette lovforslag, mener vi ikke, det har megen mening, hvis ikke det undergår en betydelig stramning. Vi vil godt stemme for, at man udsætter en del af behandlingen af hele lovkomplekset, og vil også til den tid fremsætte ændringsforslag til den øvrige del.

Vi har gjort os megen umage med disse ændringsforslag, da vi mener, de er helt væsentlige for, om loven kommer til at fungere, og jeg er selvfølgelig meget beklemmt ved, at man nu argumenterer med, at man ikke har haft tid til at læse dem igennem, ikke mindst fordi vi har fremsat dem i overordentlig god tid, når vi tager arbejdsgangen herinde i det hele taget i betragtning.

Jeg vil derfor meget nødig have dem stemt ned ud fra den motivering, at man ikke har gennemlæst dem, men ud fra at man ikke kan gå ind for dem, selv om jeg selvfølgelig håber, at man vil stemme for dem.

Egentlig var det vel mest praktisk at trække dem og udsætte dem til den videre behandling til efteråret, men da det er retsplejeloven, der omtales her i vores ændringsforslag, og den, så vidt jeg har forstået, gøres færdig nu, er det måske mere hensigtsmæssigt at udsætte dem til tredje behandling i håb om så at få dem underkastet en saglig vurdering.

Som sagt kan vi stemme for ændringsfor-

slagene om udsættelse, men vi kan i øvrigt ikke stemme for de ændringsforslag, der er stillet af hr. Hagen Hagensen m. fl.

Arentoft (FP):

Jeg vil også gerne have lov at udtale min bekymring over, at vi ikke fik vores anmodning til statsministeren om offentliggørelse af bagmandsrapporten imødekommet, således at befolkningen kunne blive bekendt med, hvad der står i den.

Til daglig er jeg beskæftiget i edb-branchen, og jeg vil gerne spørge justitsministeren, hvorledes hun vil stille sig, hvis man fra Dansk Databehandlingsforening og de andre organisationer for datafolk henvender sig til justitsministeriet for at få oplyst, hvorvidt der står databehandlingsfolk i bagmandsrapporten? Og tilsvarende, hvis Grosserer-Societetet henvender sig for at spørge, om nogle af deres medlemmer er nævnt, eller Ingeniør-Sammenslutningen, Ingeniørforeningen eller andre store erhvervsorganisationer, brancheorganisationer eller fagforeninger, på samme måde som det er lykkedes for Advokatrådet?

(Kort bemærkning).

Hanne Reintoft (DKP):

Jeg kan fortå, at proceduren er rigtig, hvis vi trækker ændringsforslagene her ved anden behandling. Så er det altså vores agt at stille dem igen til tredje behandling. I øvrigt vil vi under hele lovforslagets videre behandling stille yderligere ændringsforslag til de dele, der kommer til behandling til efteråret.

Formanden:

De to ændringsforslag uden for betænkningen er taget tilbage. Ønsker nogen at optage dem? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er de bortfaldet.

Poul Boeg (CD):

Det skal blive meget kort, for jeg havde egentlig bedt om ordet, inden fru Hanne Reintoft fik ordet, fordi jeg ville have udtalt mig om de kommunistiske ændringsforslag, og nu er situationen jo ændret derved, at de er taget tilbage.

Derfor vil jeg blot, da jeg nu alligevel er kommet herop, benytte lejligheden til at

[Poul Boeg.]

bemærke om det ændringsforslag, som er stillet af de konservative og af retsforbundet til § 3, at vi fra centrum-demokraternes side i og for sig har megen sympati og forståelse for de synspunkter, der her er fremsat af hr. Hagen Hagensen, og at vi godt kan se, at der kan knytte sig betænkeligheder til dette. Når vi alligevel ikke går ind for dette ændringsforslag, er det ud fra de synspunkter, som er blevet fremsat her af hr. Gudme, den radikale ordfører og retsudvalgets formand. Vi kan helt tilslutte os, hvad han sagde.

Justitsministeren (*Nathalie Lind*)

Jeg vil gerne takke udvalget for det arbejde, der er udført. Jeg ved, at tiden har været begrænset, men jeg vil dog godt have lov til at rette en misforståelse, hr. Ejler Koch gjorde sig skyldig i, idet han sagde, at jeg først havde fremsat lovforslaget den 16. maj. En senere ordfører, hr. Poul Dam, nævnte også, at det allerede var fremsat i begyndelsen af april, men på grund af det store arbejdspress her i tinget først var kommet sent til første behandling.

Jeg er meget glad for, at man trods den korte tid har kunnet samle et så stort flertal for at gennemføre disse ændringer i tinglysningsloven. Jeg tror, at vi hermed har en mulighed for at forhindre, at nogle af de problemer opstår, som vi vel alle kan være enige om at vi gerne vil være foruden: at mennesker uden at vide, hvad de i virkeligheden har skrevet under på, senere kommer i en situation, hvor de kan blive udsat for betydelige tab.

Jeg er også taknemlig for, at udvalgets flertal har overvundet de betænkeligheder, som jeg efter samråd i udvalget ved der har været med hensyn til, om det var den rigtige form, man havde fundet her. Men jeg tror, at netop dette hovedsynspunkt, at man vil prøve at forhindre, at disse situationer opstår, må veje tungere end de eventuelle betænkeligheder. Man har jo også fra ministeriets side givet udtryk for, at vi vil følge det, og hvis det så skulle vise sig, at det er for tungt arbejdende, må man til sin tid overveje spørgsmålet.

Jeg kan derfor slutte med ganske kort — nu er fru Hanne Reintofts ændringsforslag jo taget tilbage ved anden behandling, ellers

havde jeg haft nogle bemærkninger hertil — at takke for den behandling, som man har undergivet denne sag, og udtale ønsket om, at man, så snart — og hvad jeg kan gøre til det, vil blive gjort — tinget mødes igen, kan gå videre med behandlingen af den øvrige del af det oprindelige lovforslag.

Ejler Koch (S):

Det var frygtelige ting, man hørte fra hr. Lindholts mund om, hvad folketetinget nu var ved at lave i denne bagmandslovgivning, og hvilken form for politisk forfølgelse og meget andet der kunne være tale om gennem denne lovgivning. Det er meget ejendommeligt, at hr. Lindholt, når han mener, at folketetinget er ved at lave nogle så frygtelige ting, drager den konklusion, som han har gjort i udvalgets betænkning, nemlig at meddele, at han ikke ønsker at medvirke i udvalgets videre behandling af sagen. Det var dog, hvis man er valgt til at repræsentere nogle synspunkter, rimeligere at bekæmpe de synspunkter, som man synes er forkerte, end blot i fornærmelse at meddele, at man ikke vil være med. Jeg synes, der er grund til undren over sammenhængen i disse to synspunkter.

Gudme (RV):

Jeg gjorde mig skyldig i en tanketorsk før, da jeg henviste fru Hanne Reintoft til at komme med disse ændringsforslag ved den behandling, vi får i efteråret. Det er ikke ganske rigtigt, for forholdet er det, at de ændringsforslag, der er mulighed for at fremsætte til efteråret, drejer sig om straffeloven og aftaleloven, mens det, der her er tale om, er et par rettelser i retsplejeloven, og den gør vi jo færdig om ikke i dag, så i hvert fald i overmorgen, hvortil tredje behandling er berammet.

Men jeg vil da gerne sige, at selv om fru Hanne Reintoft fulgte rådet og tog ændringsforslagene tilbage, sker der ingen skade herved. Retsudvalget holder møde i morgen eftermiddag netop med behandling af dette lovforslag på dagsordenen, og det vil sige, at disse to ændringsforslag til retsplejeloven, som der jo ret beset ikke har været rigtig tid til at drøfte i udvalget, får vi tid til at se på i morgen. Så kan vi, når ændringsforslagene stilles igen til tredje be-

[Gudme.]

handling på onsdag, få en realitetsdrøftelse af dem og så se, om der er flertal for at gennemføre dem. På forhånd tvivler jeg.

Lindholt (FP):

Det kan da godt være, at hr. Ejler Koch ikke har forstået mine motiver til ikke at ville deltage i behandlingen af et sådant lovforslag, og det er jeg ked af, for jeg synes ærlig talt, der er god grund til ikke at deltage. Det havde været rigtigere, hvis de øvrige retsudvalgsmedlemmer havde indtaget det samme standpunkt.

Arentoft (FP):

Jeg må beklage, at jeg ikke fik noget svar på mit spørgsmål til justitsministeren. Jeg er godt klar over, at vi har fået afslag på bagmandsrapportens offentliggørelse fra statsministeren, men mit spørgsmål gik på, om justitsministeriet var klar til at besvare henvendelser fra en lang, lang, række organisationer, hvis de ønskede at få oplysninger om, hvorvidt nogle af deres medlemmer var nævnt i bagmandsrapporten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 om *deling af lovforslaget* i 2 lovforslag:

a. Forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, aftaleloven m. v. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m. v.) omfattende §§ 1, 2 og 8 og

b. Forslag til lov om ændring af tinglysningslov, konkurslov m. v. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m. v.) omfattende §§ 3, 4, 5, 6, 7 og 9

vedtoges uden afstemning.

Der foretoges først afstemning vedrørende *det under a. nævnte lovforslag*.

Det i betænkningen stillede forslag om, at behandlingen standses, og at lovforslaget henvises til fortsat behandling i retsudvalget, vedtoges uden afstemning.

Der foretoges derefter afstemning vedrørende *det under b. nævnte lovforslag*.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes ved, at § 3

vedtoges med 77 stemmer mod 34.

§§ 4-6 og ændringsforslag nr. 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes med 79 stemmer mod 34.

§ 7 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 5 og 6 og § 9, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1971-72.

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. LVIII) findes i tillæg B. sp. 575 i betænkningen fra udvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om gennemgang af folketingets arbejdsformer m. v. [af K. Helveg Petersen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. LII) findes i tillæg A. sp. 2735, fremsættelsen i tidenden sp. 5909).

Forslaget sættes til forhandling